

Sammenstilling av svar på spørsmål ved kafédialogen 14. november

1. Partnerskap

1.1. Definer de viktigste aktørene, deres rolle og bidrag i et regionalt partnerskap for folkehelsearbeid der fylkeskommunen er pådriver og koordinator.

Svar:

Fylkesmannen (helseavdeling, miljøvern avdeling, utdanningsavdeling, sosial- og familieavdeling): Har bred kompetanse i folkehelse spørsmål, oversikt over helsemessige utfordringer/problemer, kontakt med lokale myndigheter, formidler nasjonale satsingsområder, bidrar med stimuleringsmidler og tilbud om kompetanseutvikling.

Kommunene: Sørge for at folkehelsearbeidet innpasses i lokale planer og budsjetter, sikre politisk forankring, koordinere lokal innsats, tilpasser aktiviteter og tiltak til lokale behov og forutsetninger, fordele ressurser, foretar prioriteringer, har kunnskap om lokale forhold.

Helseforetakene (sykehus, tannhelsetjeneste): Veilederrolle overfor kommunehelsetjenesten, fagutvikling, registrering av skader/ulykker, helsetilstand, formidling av sin kunnskap til lokale myndigheter/aktører, pasientopplæring/-veiledning.

Høgskolesystemet: Utdanningstilbud innen folkehelsearbeid, bidra med forsknings- og utviklingsarbeid på området, delta i/evaluere prosjekter.

Frivillige organisasjoner: Frivillighetsentralen kan koordinere samhandlingen mellom lokale lag og foreninger. Har kompetanse på lokale forhold, utfordringer og muligheter, samordner frivillig og offentlig innsats, mobiliserer lokale krefter/befolkningen, "kontrollerer" at kommunale vedtak blir fulgt opp.

Næringslivet: Har kunnskap og ressurser, kan bidra med delfinansiering, arbeidsplassen – en viktig arena for folkehelsearbeid, IA-bedrifter.

Kommunenes Sentralforbund: Forsknings- og utviklingsarbeid, formidlerrolle, stimuleringsmidler.

Andre aktører (avhengig av oppgaver og innretning på samarbeidet):

- Vegmyndighetene/trafikksikkerhetsutvalg
- AETAT
- Arbeidstilsynet
- Trygdekontor
- Politi
- Kirken
- m. fl.

1.2. På hvilken måte kan et regionalt partnerskap sikre en god dialog og samhandling mellom aktørene og i forhold til befolkningen?

Svar:

- Partnerne må være likeverdige og forplikte seg gjensidig
- Partnerskapet må baseres på skriftlige avtaler

- Nyttig med føringer fra stat/reg.stat og fylkeskommunen, men disse må ikke være for stramme, slik at de hindrer lokale tilpasninger/fleksibilitet
- Bidra til forankring av program i planverk i hhv. kommunen og fylkeskommunen
- Utvikle/benytt målbare indikatorer for aktiviteter/tiltak
- Partnerskapet må ikke være ekskluderende
- Partnerne må planlegge og gjennomføre sine forpliktelser
- Arbeidet må følges opp og evalueres
- Gode rapporteringssystemer må utarbeides og etterleves
- Partnerskapet må utvikle og vedlikeholde en kunnskapsbase
- Kontrollen av arbeidet bør ligge hos de folkevalgte.
- Sikre medvirkning fra institusjoner, lag, foreninger, m.v. som representerer størst mulig del av befolkningen.

1.3. Bli enige om 1) Fem viktige forutsetninger for å lykkes, og 2) Fem viktige barrierer mot å lykkes.

Svar:

Forutsetninger for å lykkes:

- En klar samarbeidsavtale med avklaring av roller/ansvar
- Bred politisk forankring i kommunen og fylkeskommunen
- Forankring i planer og budsjett/økonomiplaner
- Lokalt prioriterte tiltak/aktiviteter basert på kunnskap/erfaringer
- Åpen prosess (innsyn/medvirkning)
- Eierskap hos alle aktører
- Samspill med/bruk av media
- Tilstrekkelige ressurser (økonomi, personell, kompetanse) - motivasjon
- Politisk oppmerksomhet
- Konkrete mål og dokumentasjon av resultater
- Synliggjøre gevinsten for partnerne
- "Ildsjeler"

Barrierer mot å lykkes:

- Uklare mål
- Manglende resultater på kort sikt
- "Særeie" hos en eller flere av partnerne
- Fokus på "reparasjon", manglende kultur/tradisjon på forebygging
- For stor avhengighet av enkeltpersoner
- Motstand mot "innblanding" i folks livsstil
- Mangel på ressurser
- En eller flere partnere som unnlater å bidra
- Manglende status for området folkehelsearbeid
- Sektortenkning, manglende vilje til samordning

2. Nettverk

2.1. På hvilken måte kan et "Folkehelsenett Norge" være en ressurs for folkehelsearbeidet nasjonalt, regionalt og lokalt?

Svar:

- Formidling av virksomme metoder og modeller innen folkehelsearbeid (ulike utfordringer, men ofte felles løsninger)
- Være en møteplass for diskusjon av prosesser, arbeidsmåter og verktøy
- Bruke nettverket for drøfting av implementering av statlig politikk på området
- Kontaktorgan mot internasjonale nettverk
- Forutsetter regionalt nettverk i hvert enkelt fylke, med fylkeskommunen i lederrollen
- Fylkeskommunen må påta seg rollen å organisere det regionale nettverket
- Fylkesplanen må være det styrende/samlende instrument for det regionale nettverket
- Erfaringsutveksling

2.2. Hvordan kan et slikt nettverk benyttes som redskap for å danne regionale partnerskap for folkehelsearbeid?

Svar:

- Bygge på eksisterende arenaer
- Være et forum for kunnskapsdeling og inspirasjon
- Være et forum for partnersøk (blant kommuner, helseforetak, frivillige organisasjoner, m.v.)
- Være et forum som kan gi signaler til/fra sentrale myndigheter
- Utforme en mal med felles kriterier for deltagelse i partnerskap
- Gjennom erfaringskonferanser
- Via Internett (hjemmesider)
- Være en idébank
- Gi veiledning i samhandlingsprosesser og organisering